

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/55/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207366
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812207366.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným: 1/ J. H., nar. XX.XX.XXXX, 2/ T. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom O. XXX, o zaplatenie 374,79 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov n/Topľou zo dňa 06.11.2012 č.k. 9C 103/2012-36 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Vykonaným dokazovaním, a to z Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání závazku mal súd prvého stupňa za zistené, že predmetný záväzok žalovaní uznali dňa 07.08.2009. Pri závere o tom, že ide o spotrebiteľský vzťah a aj na právne úkony nadväzujúce na uzavretie zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenie upravujúce spotrebiteľské vzťahy je zrejmé, že k uznaniu dlhu žalovanými došlo v čase, keď už bol dlh premlčaný s tým, že premlčacia doba začala plynúť najneskôr dňa 18.02.2006 a teda dňom nasledujúcim po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky a pri všeobecnej 3-ročnej lehote táto doba uplynula 18.02.2009. Uznanie dlhu bolo realizované až dňa 07.08.2009. Súd prvého stupňa zdôraznil, že uznanie záväzku žalovanými bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznání závazku, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu upozorňovaný ba až zastrešovaný možným súdnym konaním priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. Taktiež súd prvého stupňa zdôraznil, že samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v bode 2, no prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v bode 3 označenom ako forma splatenia záväzku a to až v poslednej vete. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj výpoveď žalovaných v tom zmysle, že dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání závazku síce podpísali, ale nárok žalobcu už je premlčaný, nakoľko ide o zmluvu z roku 2004, mal súd prvého stupňa za to, že prehlásenie žalovaných o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch, tak ako bolo vykonané v spomínanej dohode, nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu, tak ako to vyžaduje § 558 OZ, keďže v danej veci začala plynúť premlčacia doba 18.02.2006. Táto doba uplynula 18.02.2009 a žaloba podal žalobu až 23.07.2012, stalo sa tak

po uplynutí premlčacej doby, pričom žalovaní vzniesli námietku premlčania. Súd prvého stupňa preto žalobu zamietol a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, aby žalobe bolo vyhovené, alternatívne navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania uvádza, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, nedostatočne zistil skutkový stav a následne nesprávne rozhodol. Žalobca poukazuje na to, že v danom prípade podpisom spomínanej Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dňa 07.08.2009 došlo k nepochybniteľnému uznaniu dlhu žalovanými, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. K prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu plynutia novej 10-ročnej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie. Na rozdiel od uvedeného, úprava obsiahnutá v § 558 OZ spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh o jeho premlčaní so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Vzhľadom na uvedené a s poukazom na článok 3 bod 3,4 Dohody, v ktorej žalovaní potvrdili svoju vedomosť o premlčaní dlhu, v danom prípade nastali účinky § 558 OZ a to, že záväzok uznaný žalovanými čo do dôvodu a výšky v čase uznania trval. Zdôrazňuje, že žalovaní si boli vedomí svojho záväzku, avšak tento uhradený nebol. Konanie žalovaných nemožno považovať za morálne a čestné, a preto nemožno súhlasiť s tým, aby takémuto konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Je zrejmé, že ak by aj žalovaní v čase uznania dlhu nevedeli o jeho premlčaní, právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta OZ, teda prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, v takom prípade nastupuje. Tým, že žalovaní podpísali dohodu, prejavili svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v ich záujme, keďže po splatení nebudú figurovať v databázach neplatičov, čím si môžu v budúcnosti zlepšiť ich postavenie pri žiadosti o úver. Predmetná dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Dohodu podpisovali žalovaní vo svojom bydlisku, mali možnosť si ju prečítať a následne prejaviť záujem o jej uzatvorenie. Predmetnou dohodou dochádza k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že žalovaným je umožnené splácať záväzok v splátkach. Dohoda o zmene v obsahu záväzku je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi, pričom žalobca ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Z toho potom plynie, že ustanovenie dohody o tom, že žalovaní uznávajú svoj záväzok, nemohlo byť žalovaným vnútené ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve a na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o spotrebiteľských podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle týchto dôvodov žaloba navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

Je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil, o veci správne rozhodol a skutkové zistenia prvostupňového súdu majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe, v tomto zákone ustanovenej (§ 100 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak by bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo, ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od plynutia tejto lehoty.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako je zrejmé z obsahu spisu, medzi účastníkmi konania bola dňa 07.08.2009 uzatvorená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (č.l. 32, 33), ktorá je podpísaná žalovanými v 1. a 2. rade, pričom táto dohoda má nepochybne charakter predtlačenej formulárovej zmluvy, obsah ktorej dlžníci ovplyvniť nemohli. Obsahom tejto zmluvy je spomínané uznanie záväzku v rozsahu istiny 424,79 Eur ako aj príslušenstvo pohľadávky s tým, že prehlásenie dlžníka o vedomosti o premlčaní dlhu je zakomponované do ustanovenia bodu 3 bod 3.1 tejto dohody a to v časti dohody o splátkach. Z dohody nie je zrejmé, aby dlžníci boli poučení o právnych dôsledkoch takejto dohody, ktorá zároveň obsahuje aj formu splnenia záväzku, rozhodcovskú doložku v prípade riešenia sporov a záverečné ustanovenia.

Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred, spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz (článok 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS).

Predmetná dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku spĺňa všetky predpoklady preto, aby bola podriadená pod spomínaný režim článok 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS, keďže ide o typickú predformulovanú štandardnú zmluvu a nebolo v konaní preukázané, že by jednotlivé podmienky uvedené v takejto zmluve boli so spotrebiteľmi - žalovanými individuálne dohodnuté. Nebolo preukázané, že by žalovaní vedeli o premlčaní dlhu, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka. Uznať možno aj premlčaný dlh, ale uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premlčaný, čo žalobca nepreukázal. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože bezprostredne nadväzuje na predchádzajúce dojednania spotrebiteľského charakteru s právnym predchodcom žalobcu.

Podpisom takejto dohody došlo k predĺženiu premlčacej lehoty z pôvodnej doby 3 rokov na 10-ročnú premlčaciu lehotu uvedenú v § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to evidentne bez objektívnej vedomosti žalovaných ako spotrebiteľov o zmene tohto právneho režimu premlčania dlhu, na čo zo strany zástupcu žalobcu neboli upozornení a takáto zmena je zjavne v neprospech žalovaných ako spotrebiteľov.

Predĺženie premlčacej lehoty je zjavne nevýhodné vo vzťahu k žalovaným ako k spotrebiteľom, ide o konanie, ktoré smeruje k spôsobeniu nerovnováhy vo vzťahoch medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanými ako spotrebiteľmi, pokiaľ sa podpis takejto dohody nesprievádza s riadnym vysvetlením a poučením zo strany žalobcu v tom zmysle, aké právne následky má podpis spornej dohody. Súd prvého stupňa preto správne posúdil nárok žalobcu v nadväznosti na uplatnenú námietku premlčania zo strany

žalovaných po zistení, že k zosplatneniu úveru došlo 17.02.2006 a trojročná všeobecná premičacia doba by tak uplynula ku dňu 18.02.2009. Žalobca podal žalobu na príslušnom súde prvého stupňa až dňa 23.07.2012, stalo sa tak po uplynutí premičacej doby a v dôsledku toho súd prvého stupňa správne vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú.

Poukazujúc na uvádzané dôvody odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovaným v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.